

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W SZCZECINIE

71-727 SZCZECIN, UL. ŚWIATOWIDA 77

K.430.33.2026

Szczecin, dnia 23 września 2026 r.

Pan Piotr Krzystek
Prezydent Miasta Szczecin

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Prezydenta z dnia 28 sierpnia 2026 r., dotyczące stosowania przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.) oraz ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907, ze zm.) w zakresie następujących, przedstawionych w wystąpieniu kwestii:

1. Czy art. 106 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej stanowi samodzielną podstawę prawną do udzielenia przez organ ochrony ludności dotacji celowej w drodze umowy podmiotom sektora finansów publicznych wskazanym w opisie stanu faktycznego oraz właścicielom i zarządom obiektów budowlanych spoza sektora finansów publicznych?
2. Czy dodatkowo wymagana jest odrębna uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, określająca zasady udzielenia dotacji i ich rozliczania dla podmiotów sektora finansów publicznych oraz właścicielom i zarządom obiektów budowlanych spoza sektora finansów publicznych.
3. W przypadku negatywnego stanowiska w zakresie pyt. 2, uwzględniając treść art. 106 ust. 6 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, czy zasadne jest zastosowanie art. 250 ustawy o finansach publicznych?,
wyjaśniam, co następuje.

W opisie stanu faktycznego wskazano, iż do Prezydenta Miasta Szczecin, jako organu ochrony ludności, wpływają od właścicieli i zarządców obiektów budowlanych, w szczególności: podmiotów sektora finansów publicznych (m.in. Uniwersytetu Szczecińskiego oraz publicznych podmiotów leczniczych) oraz podmiotów spoza sektora finansów publicznych, w tym wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni mieszkaniowych, wnioski oraz zapytania dotyczące możliwości przyznania dotacji celowych na wykonanie ekspertyz technicznych, a także finansowania przedsięwzięć związanych z planowaniem i przebudową obiektów budowlanych w celu dostosowania ich do wymagań określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Podkreślono, że przed przyznaniem dotacji celowej właścicielom i zarządom obiektów budowlanych, organ ochrony ludności uznaje obiekt budowlany za budowlę ochronną w drodze porozumienia.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej organy ochrony ludności na wniosek właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego przekazują im środki finansowe w formie dotacji celowej na: budowę budowli ochronnej, przebudowę budowli ochronnej w celu spełnienia warunków technicznych i warunków technicznych użytkowania budowli ochronnej, organizowanie miejsc doraźnego schronienia oraz przygotowanie budowli ochronnej do użycia (pkt 1), a także mogą przekazać im środki finansowe w formie dotacji celowej na: dostosowanie obiektów do wymagań,

o których mowa w art. 94 i art. 95 ustawy (pkt 2 lit. a) oraz remont i utrzymanie obiektów zbiorowej ochrony (pkt 2 lit. b). Porozumienie lub decyzja właściwego organu ochrony ludności może przewidywać sfinansowanie zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przez organ ochrony ludności (ust. 2). Finansowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a, dotyczy do 100 % kosztów inwestycji zwiększonych w związku z koniecznością zapewnienia funkcji budowli ochronnej (ust. 3). Środki na ten cel przekazują minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz wojewodowie (ust. 4), a zadania te są wykonywane jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (ust. 5). Zasady otrzymywania i rozliczania dotacji celowych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (ust. 6).

W ocenie tut. Izby wymieniony przepis stanowi samodzielną podstawę prawną do udzielenia dotacji podmiotom i na cele, określone cytowaną ustawą. Przy udzielaniu dotacji zastosowanie znajdzie art. 250 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym zarząd jednostki samorządu terytorialnego, udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności:

- 1) wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji;
- 2) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego;
- 3) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, z tym że termin ten nie może być dłuższy niż terminy zwrotu określone w niniejszym dziale.

Organ nadzoru informuje, że powyższe nie stanowi wiążącej wykładni przepisów prawa, a jedynie prezentuje pogląd na zagadnienie przedstawione w złożonym wniosku. Zaleca się przy tym śledzenie aktualnych wyjaśnień, komunikatów oraz oficjalnych wytycznych w zakresie objętym wnioskiem, bowiem w wystąpieniu Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 sierpnia br., stanowiącym odpowiedź na interpelację nr 18972 w sprawie zapewnienia jednolitego stosowania przepisów dotyczących miejsc doraźnego schronienia, wskazano, iż cyt. „Należy również poinformować, że w poszczególnych ustępach przepisu art. 106 ustawy olioc określono zakres finansowania, wysokość finansowania (do 100% kosztów inwestycji zwiększonych w związku z koniecznością zapewnienia funkcji budowli ochronnej) oraz wskazano podmiot przekazujący dotację. Ewentualne wątpliwości w zakresie szczegółowego sposobu stosowania wskazanego przepisu prawa mogą być związane z czasem potrzebnym na wykształcenie się praktyki sprawnego jego stosowania przez adresatów. Podobnie jak w przypadku przepisów odnoszących się do wymogów technicznych Ministerstwo SWiA analizuje wpływające stanowiska dotyczące stosowania art. 106 ustawy olioc i w razie potrzeby zdecyduje o podjęciu działań zmierzających do jego uszczegółowienia.”

Katarzyna Korkus
Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

| *podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym* |